

(Код ЄДРПОУ 37924657)

Голові Державної фіскальної
служби України
НАСІРОВУ Р.М.

Вих. № 3642-28/11

Від 28.11.2016

Шановний Романе Михайловичу!

Користуючись нагодою, висловлюємо Вам свою повагу та бажаємо успіхів у Вашій професійній діяльності.

Незалежна асоціація банків України (далі – НАБУ) звертається до Вас з проханням підтримати пропозиції банківського сектору, які можливо вирішити тільки на законодавчому рівні, та які пов'язані з оподаткуванням банківської діяльності, зокрема, в частині віднесення заборгованості до безнадійної та ліміту розміру страхового резерву, що визнається для оподаткування.

Залишення без вирішення цих нагальних проблем стримує відновлення банківської системи, кредитування української економіки та унеможливорює реформування фінансового сектору, визначене Стратегією сталого розвитку «Україна – 2020», затвердженою Указом Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015 одним з векторів розвитку держави.

Щодо віднесення заборгованості до безнадійної

Передбачені Податковим Кодексом України (далі - ПКУ) критерії визначення заборгованості безнадійною не відображають у повній мірі всі економічні ознаки безнадійної заборгованості. Це призводить до суттєвого погіршення структури та якості кредитних портфелів банків внаслідок обліку на їх балансах негативно класифікованих активів.

Наразі найбільш проблемним для банків питанням є списання заборгованості за кредитами, які були видані боржникам, зареєстрованим на території тимчасово окупованої АР Крим та в зоні проведення АТО. Фактично на зазначених територіях банки не мають можливості проводити банківські операції, включаючи обслуговування кредитів, та проводити роботу по стягненню

заборгованості. Але при списанні таких кредитів з балансу банки змушені збільшувати фінансовий результат до оподаткування, оскільки чинна редакція ПКУ не передбачає ознак, за якими таку заборгованість можна віднести до безнадійної. Як наслідок, банки змушені платити податок на прибуток підприємств за збитковими операціями.

З метою врегулювання проблемного питання та підтримки банків, які здійснюють свою діяльність в умовах тривалої економічної кризи і військового конфлікту на Сході країни, тимчасової окупації АР Крим, пропонуємо доповнити проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2017 році», реєстр. № 5132 (далі - законопроект), внесений на розгляд Верховної Ради України Кабінетом Міністрів України, змінами, які викладені нижче, а саме пункт 1 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

“1. У підпункті 14.1.11 пункту 14.1 статті 14: підпункт “г” викласти у такій редакції:

“г) заборгованість фізичних осіб, прощена кредитором, за винятком заборгованості осіб:

пов'язаних з таким кредитором;

які перебувають з таким кредитором у трудових відносинах; які перебували з таким кредитором у трудових відносинах, та період між датою звільнення таких осіб до дати прощення їх заборгованості не перевищує 3 роки;”

доповнити підпунктом «и» такого змісту:

“и) сума боргу за фінансовим кредитом, у тому числі сума основної заборгованості та/або сума нарахованих доходів, за яким прострочення погашення суми боргу (його частини) **становить понад 360 днів**, за винятком боргу за фінансовими кредитами осіб: пов'язаних з таким кредитором;

які перебувають з таким кредитором у трудових відносинах; які перебували з таким кредитором у трудових відносинах, та період між датою звільнення таких осіб та датою прощення їх заборгованості не перевищує 3 роки”.

Щодо ліміту розміру страхового резерву, що визнається для оподаткування

Банки зобов'язані формувати в бухгалтерському обліку резерви за Міжнародними стандартами фінансової звітності (далі - МСФЗ) та мають виконувати наступні вимоги:

- у разі, якщо банком сформовані резерви за МСФЗ у розмірі меншому, ніж величина кредитного ризику, то сума непокритого кредитного ризику зменшує розмір регулятивного капіталу банку та, відповідно, погіршує інші нормативи, які розраховуються із залученням регулятивного капіталу;
- у разі, якщо банком сформовані резерви за МСФЗ у розмірі більшому, ніж величина кредитного ризику, то таке перевищення збільшує фінансовий результат банку до оподаткування (базу оподаткування).

Натомість, резерви формуються банками як результат визнання збитків від знецінення активів. Жодного доходу за цими операціями банк не отримує.

У зв'язку з тривалою кризою в українській економіці спостерігається значний приріст сум резервів банківських установ. Поряд із цим, обсяг наданих кредитів практично не змінився. Відповідно, при поступовому зменшенні дозволеного для врахування в податковому обліку ліміту з 30 до 20%, у банків будуть виникати зобов'язання зі сплати податку на прибуток. Зважаючи на те, що за результатами своєї діяльності банки отримують величезні суми збитків, сплата податку буде здійснюватися не за рахунок зароблених доходів, а за рахунок власних ресурсів (капіталу) банків.

Зважаючи на зазначене, підтримуємо пропозиції НБУ подовжити до 2018 року період поступового зменшення дозволеного для врахування в податковому обліку ліміту з 30% до 25% та доповнити розділ I законопроекту новим пунктом 3 такого змісту:

“3. Підпункт 1 підпункту 139.3.3 пункту 139.3 статті 139 викласти у такій редакції:

“1) на перевищення розміру резерву станом на кінець податкового (звітного) періоду, над лімітом 20 відсотків (на період з 1 січня 2015 року до 31 грудня 2015 року - 30%, на період з 1 січня 2016 року до 31 грудня 2018 року - 25%) сукупної балансової вартості активів, знецінення яких визнається шляхом формування резерву, збільшеної на суму резерву за такими активами згідно з

даними фінансової звітності за звітний період.

Коригування фінансового результату до оподаткування звітного періоду не здійснюється у розмірі зазначеного перевищення резерву, що виникло у попередніх звітних (податкових) періодах”.

Впевнені, що вирішення цих питань стимулюватиме розвиток економіки та дозволить банкам додатково прокредитувати економіку України, що призведе до зростання податкових надходжень до бюджету.

У зв'язку з вищенаведеним звертаємось до Вас з проханням розглянути та підтримати вищезазначені пропозиції банківської спільноти по внесенню відповідних змін до нової редакції ПКУ, що направлені на відновлення кредитування бізнесу банками країни.

Сподіваємось на розуміння та плідну співпрацю.

З повагою
Виконавчий директор

О.А.Коробкова